XXVII Walne Zgromadzenie
Związku Banków Polskich

Nowe rozwiązania w zakresie składek na BFG

Jerzy Pruski
Prezes Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego

Warszawa, 16.04.2015 r.

Zmiana zasad finansowania BFG

Regulacje unijne

Uwarunkowania dla procesu wyznaczania składek

Regulacje unijne odnoszące się do kwestii wyznaczania składek:

	Przymusowa restrukturyzacja	Gwarantowanie depozytów
Dyrektywy	**Dyrektywa BRR** „Dyrektywa ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych” Termin implementacji: do 31 grudnia 2014 r.	**Dyrektywa DGS** „Dyrektywa w sprawie systemów gwarancji depozytów” Termin implementacji: do 3 lipca 2015 r.
Przepisy wykonawcze (dot. wyznaczania składek w oparciu o ryzyko)	**Rozporządzenie delegowane KE**	**Wytyczne EBA**
Pierwszy okres składkowy	**Rok 2015**	**Okres 3 lipca 2015 r. – 31 grudnia 2015 r.**

Warunkiem wdrożenia zmian w finansowaniu BFG jest wejście w życie nowej Ustawy o BFG

Zmiana w mechanizmach finansowania BFG

Zmiana sposobu wyznaczania składek

Implementacja przepisów unijnych powoduje konieczność wprowadzenia nowych rozwiązań w zakresie wyznaczania oraz zbierania składek

Podstawa naliczania składek

Aktualnie obowiązujące opłaty	
Opłata	Podstawa
Opłata roczna (gwarantowanie depozytów)	CWK
Opłata ostrożnościowa (fundusz stabilizacyjny)	CWK

Składki zgodne z dyrektywami unijnymi	
Składka	Podstawa
Gwarantowanie depozytów	Środki gwarantowane
Przymusowa restrukturyzacja	Pasywa - fundusze własne – śr. gwarantowane

Różnicowanie składek ryzykiem

Konieczność uwzględnienia ryzyka podmiotu w procesach wyznaczania oraz zbierania składek

Kluczowa dla wysokości składek wnoszonych przez poszczególne banki jest zmiana podstawy. Uwzględnienie czynnika ryzyka ma mniejsze znaczenie.

Model wyznaczania oceny ryzyka – przymusowa restrukturyzacja

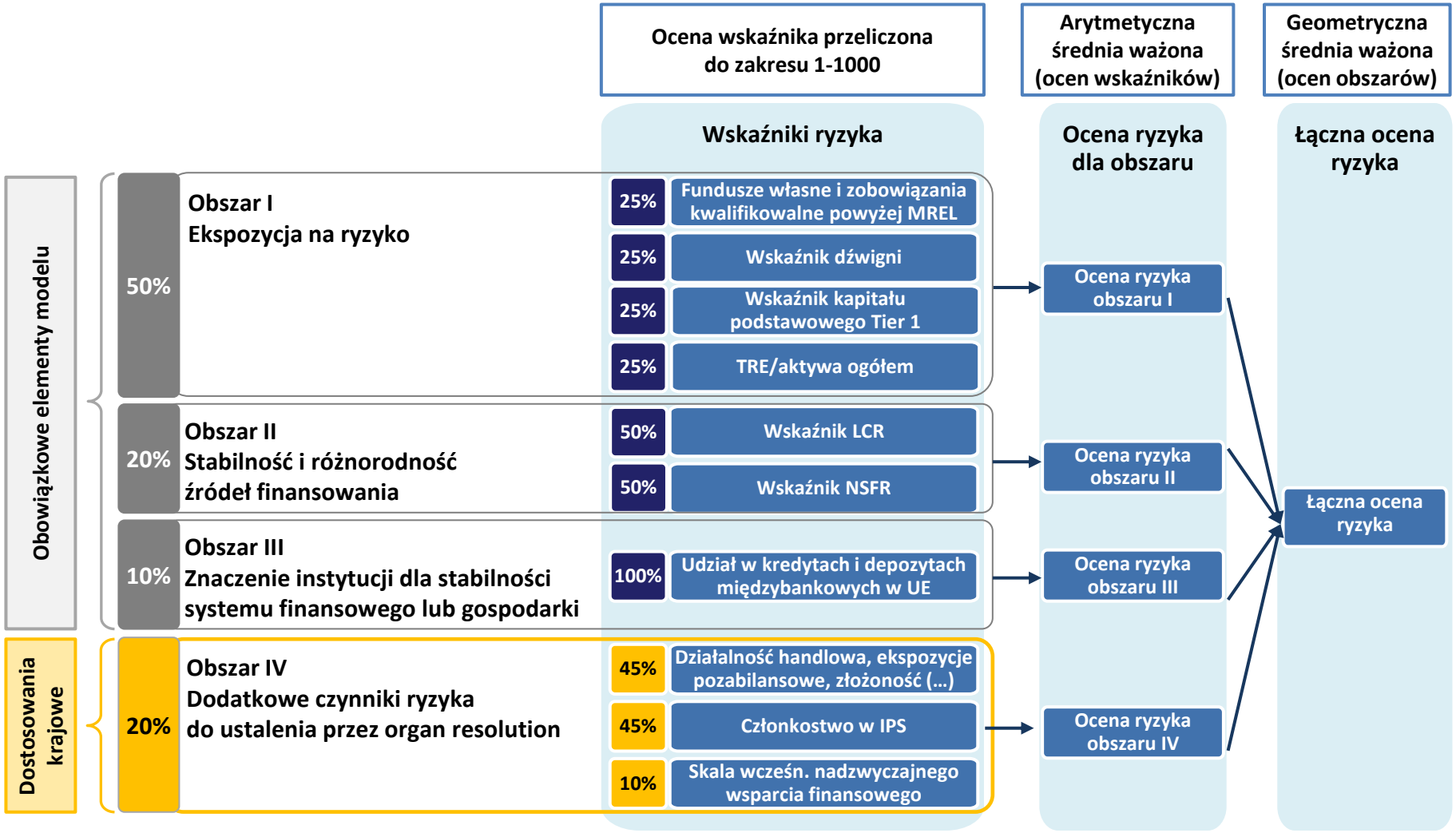

MREL - minimalny wymóg dotyczący funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (zgodnie z art. 45 ust. 1 dyrektywy 2014/59/UE)
TRE - łączna kwota ekspozycji na ryzyko (zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)

Opłaty ryczałtowe – przymusowa restrukturyzacja

Małe podmioty będą wnosić opłaty w formie ryczałtu.

Kryteria opłat ryczałtowych (definicja małych podmiotów)

Podstawa BRR
(pasywa pomniejszone o fundusze własne oraz środki gwarantowane – bez uwzględniania pomniejszeń)

Nie wyższa niż 300 mln EUR

oraz

Suma bilansowa

Poniżej 1 mld EUR

Wysokość opłat

Przedział	Podstawa BRR (mln EUR)	Opłata (EUR)	Liczba BK	Liczba BS
1	=< 50	1 000	1	548
2	(50,100>	2 000	2	12
3	(100,150>	7 000	4	1
4	(150,200>	15 000	0	2
5	(200,250>	26 000	1	1
6	(250,300>	50 000	0	0

Na koniec 2014 r. kryteria umożliwiające zastosowanie ryczałtu spełniały wszystkie banki spółdzielcze oraz 8 banków komercyjnych

Zastosowanie mechanizmu ryczałtowego spowoduje spadek opłat od małych instytucji.

Model wyznaczania oceny ryzyka – gwarantowanie depozytów

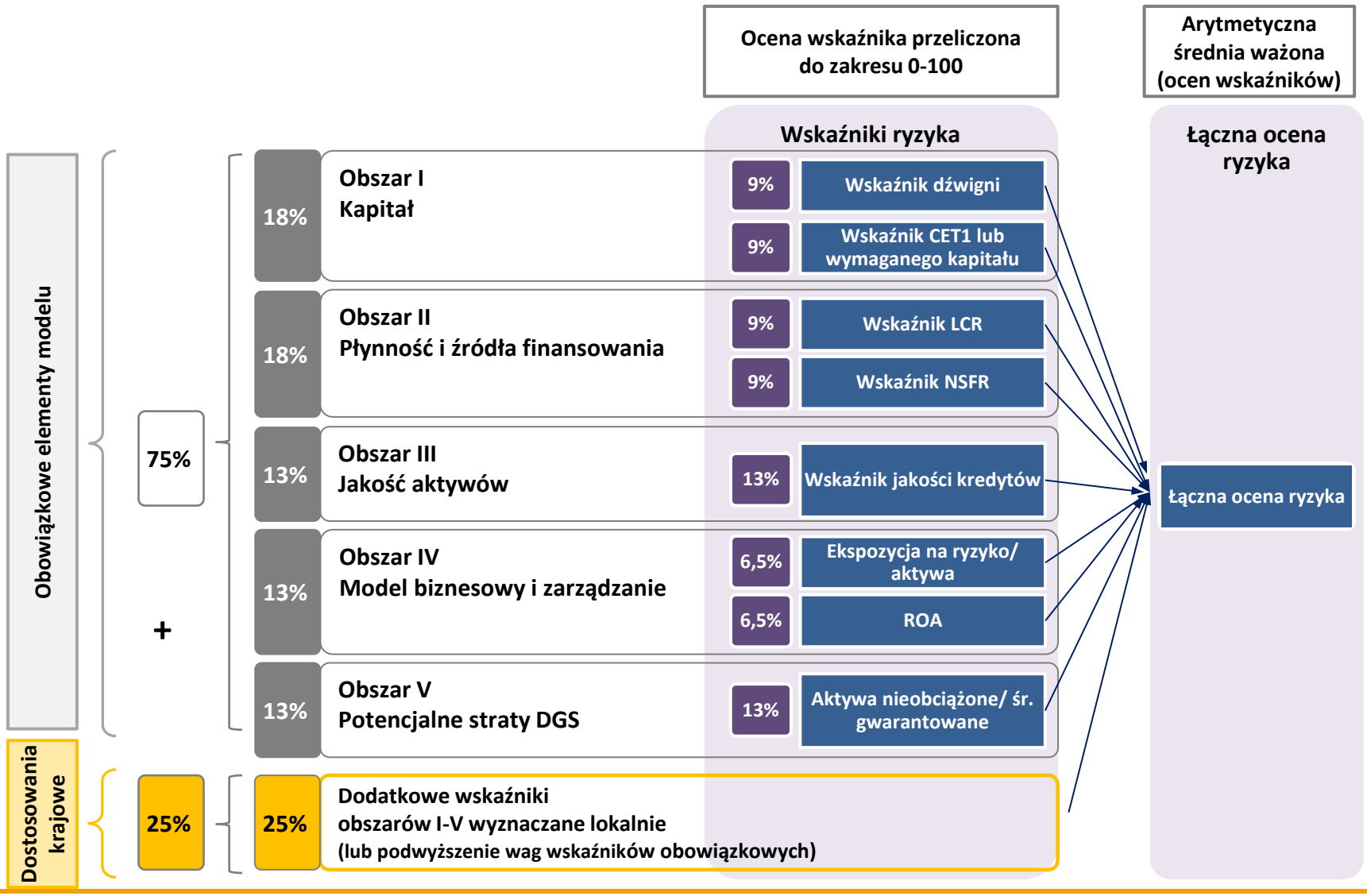

Docelowy poziom kapitalizacji

Doświadczenia międzynarodowe

Metody wyznaczania poziomu docelowego

Wyznaczanie *target level*

Oszacowanie potencjalnych strat, które mogą zostać poniesione przez instytucje gwarantowania depozytów

Podstawowe metody wyznaczania *target level*

Generalnie stosowane są dwie metody: oparta na danych historycznych oraz oparta na ocenie ryzyka

Metoda historyczna

- Oparta na doświadczeniach historycznych związanych z upadłościami banków
- Uwzględnia straty rzeczywiście poniesione przez instytucje gwarantowania depozytów
- Uznawana za prostą, nie uwzględnia jednak aktualnego profilu ryzyka banków oraz innych informacji pozwalających na lepsze oszacowanie przyszłych strat instytucji gwarantującej depozyty

Metoda statystyczna

- Oparta na ocenie ryzyka zaistnienia strat przy użyciu metod portfelowych
- Uwzględnia straty oczekiwane i nieoczekiwane
- Ryzyko szacowane jest statystycznie (m.in. przy użyciu metody Monte Carlo)

Metoda mieszana

- Wykorzystanie elementów różnych metod do wyznaczenia poziomu docelowego

Metody wyznaczania poziomu docelowego – statystyki

102 DGS uczestniczące w ankiecie IADI

Wyznaczają poziom docelowy	Nie wyznaczają poziomu docelowego
53 DGS	49 DGS

Metoda historyczna	5 DGS
Metoda statystyczna	13 DGS
Metoda mieszana	7 DGS
Brak danych o metodzie	28 DGS

Źródło: Ankieta IADI 2014 (dane na koniec 2013 r.)

Blisko połowa DGS zrzeszonych w IADI nie stosuje podejścia *target level.*

Target level – wybrane doświadczenia międzynarodowe (1)

Metody historyczne

FDIC (USA)

Metoda historyczna zastosowana przez FDIC do wyznaczenia docelowego poziomu zasobów po ostatnim kryzysie

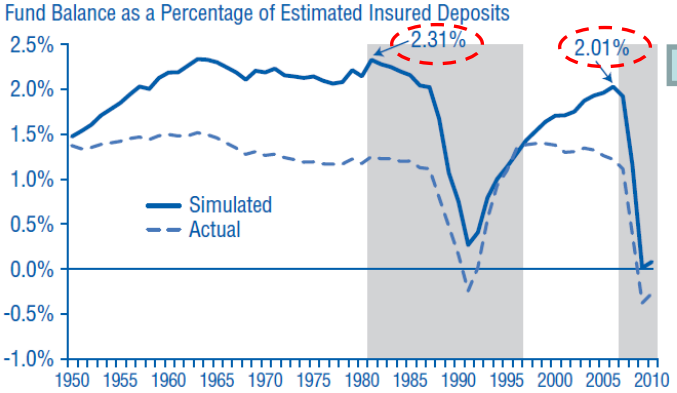

Zasoby na poziomie 2,0% środków gwarantowanych (*insured deposits)* w okresach poprzedzających dwa duże poprzednie kryzysy pozwoliłyby zachować dodatni poziom środków FDIC

Ustalenie *target level* FDIC na poziomie 2,0% środków gwarantowanych (*insured deposits)*

DICJ (Japonia)

Oficjalny poziom *target level* nie został określony, ale analizy grupy roboczej z 2011 r. wskazywały m.in. na następujące podejścia do celu:

- krótkoterminowego – pozwalającego na interwencję na podobną skalę jak najbardziej kosztowna historyczna interwencja (0,2% depozytów objętych gwarancjami),
- długoterminowego – pozwalającego na interwencję w kwocie zbliżonej do wszystkich historycznych upadłości łącznie (1,2% depozytów objętych gwarancjami).

PDIC (Filipiny)

Poziom docelowy powinien zapewnić pokrycie kosztów związanych z upadłościami banków w 2-letnim okresie kryzysu (niesystemowego), co odpowiada ok. 5,0% środków gwarantowanych (*insured deposits*).

Metody mieszane

CDIC (Kanada)

Wykorzystanie danych historycznych oraz modelu opartego na metodzie Monte Carlo do analizy, która była podstawą do podwyższenia docelowego poziomu środków ex ante w 2011 r. do 1,0% *insured deposits.*

Target level – wybrane doświadczenia międzynarodowe (2)

Metody statystyczne

PIDM (Malezja)

Model wykorzystujący kalkulację strat oczekiwanych i metodę Monte Carlo używany przy wyznaczaniu docelowego poziomu zasobów począwszy od 2011 r.

Środowisko operacyjne

Modelowanie statystyczne Target Fund

Straty oczekiwane (EL) = PD x EAD x LGD

Symulacja Monte Carlo

Przykładowy rozkład strat

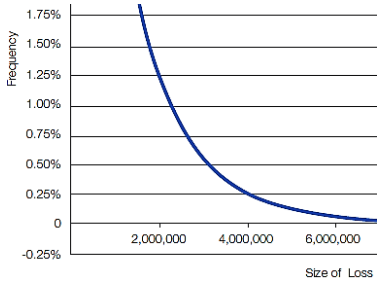

Target level ustalany odrębnie dla bankowości:
- **tradycyjnej**
- **islamskiej**

DPB (Hong Kong)

Model statystyczny wykorzystujący metodę Monte Carlo wykorzystany w 2009 r. do rekalkulacji potencjalnych strat DPB w związku z podwyższeniem limitów gwarancyjnych

SDIC (Singapur)

Model oparty na symulacji Monte Carlo pozwalający określić rozkład prawdopodobieństwa strat DGS w perspektywie jednego roku, opracowany w 2002 r.

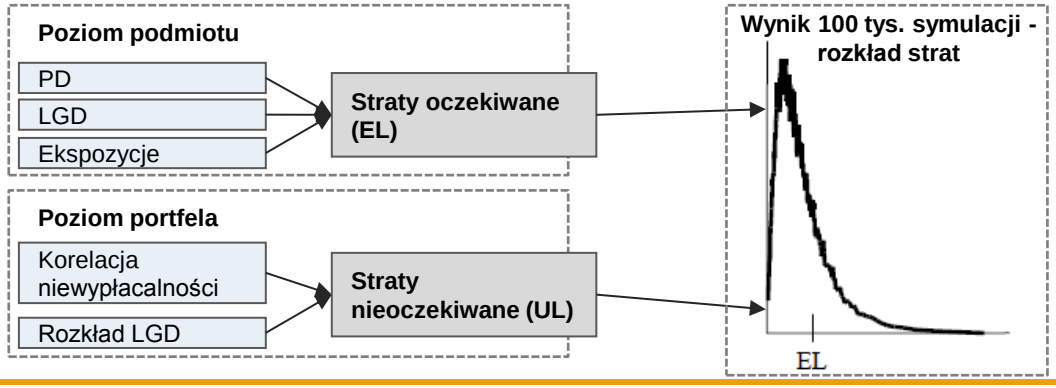

Możliwość wyznaczenia adekwatnego poziomu docelowego

Fundusze w poszczególnych krajach europejskich (2013)

Poziom funduszy ex ante instytucji gwarantujących depozyty (% środków gwarantowanych)

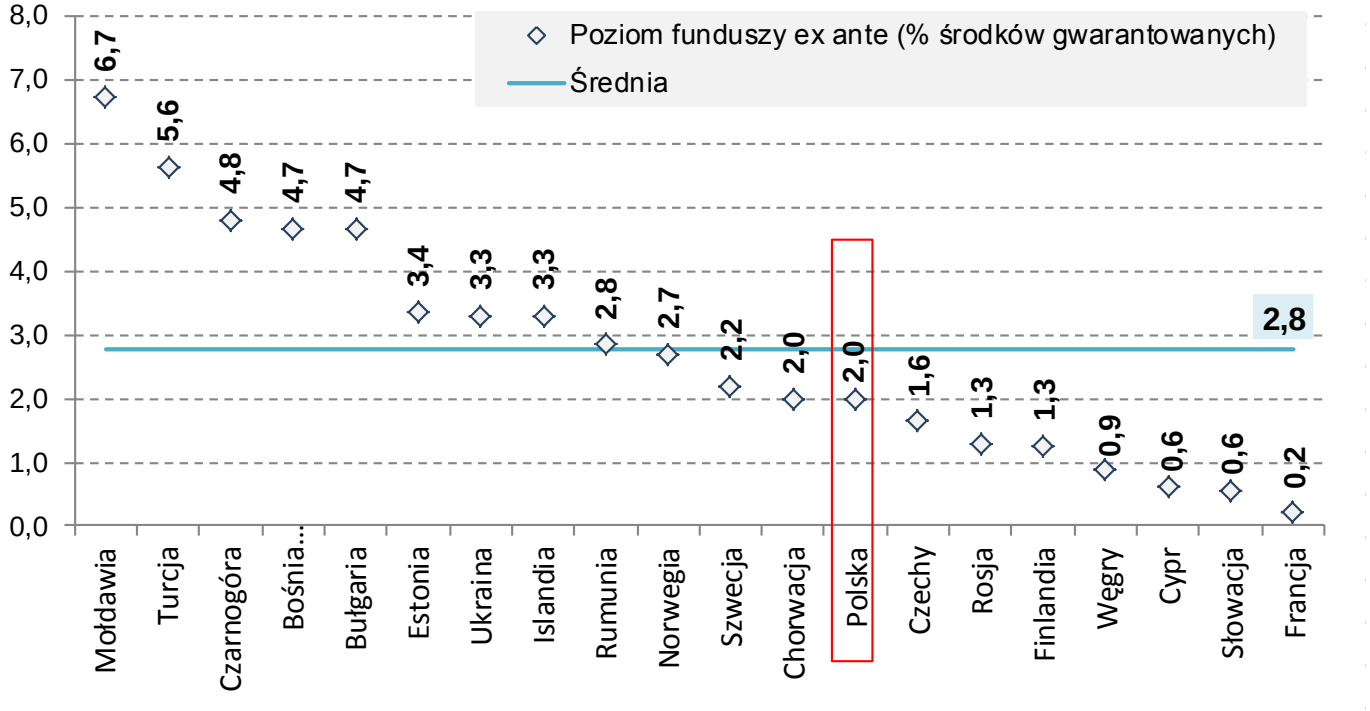

Duże zróżnicowanie poziomu wskaźnika zabezpieczenia ex ante w krajach europejskich

Źródło: Ankieta IADI 2014 (dane na koniec 2013 r.).

Docelowy poziom kapitalizacji

Dotychczasowe doświadczenie BFG

Wskaźniki zabezpieczenia (1)

Niski poziom limitów gwarancji

Świadomość potrzeby budowania silnego systemu gwarantowania depozytów w Polsce umożliwiła osiągnięcie wysokich standardów wskaźników zabezpieczenia

Wzrost poziomu limitów gwarancji

Istotne podniesienie limitów gwarancji (efekt harmonizacji w UE) obniżyło zdolności gwarancyjne Funduszu

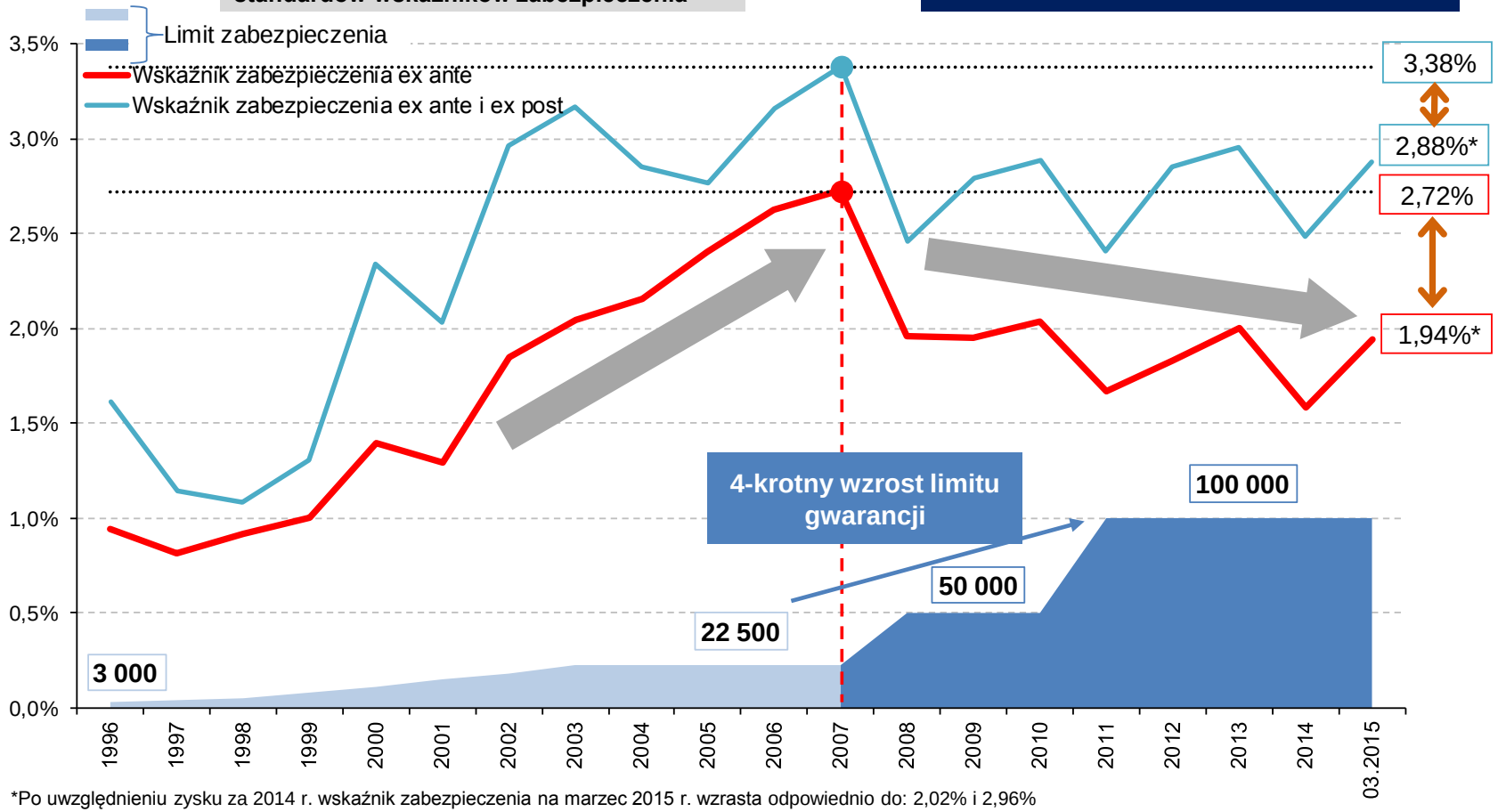

*Po uwzględnieniu zysku za 2014 r. wskaźnik zabezpieczenia na marzec 2015 r. wzrasta odpowiednio do: 2,02% i 2,96%

Wskaźniki zabezpieczenia (2)

2007 – 2011	2012-2013	2014 i 2015
Spadek wskaźników zabezpieczenia w wyniku wzrostu limitów gwarancji (okres kryzysu finansowego)	Odbudowa wskaźników zabezpieczenia	Wypłata środków gwarantowanych Odbudowa zasobów

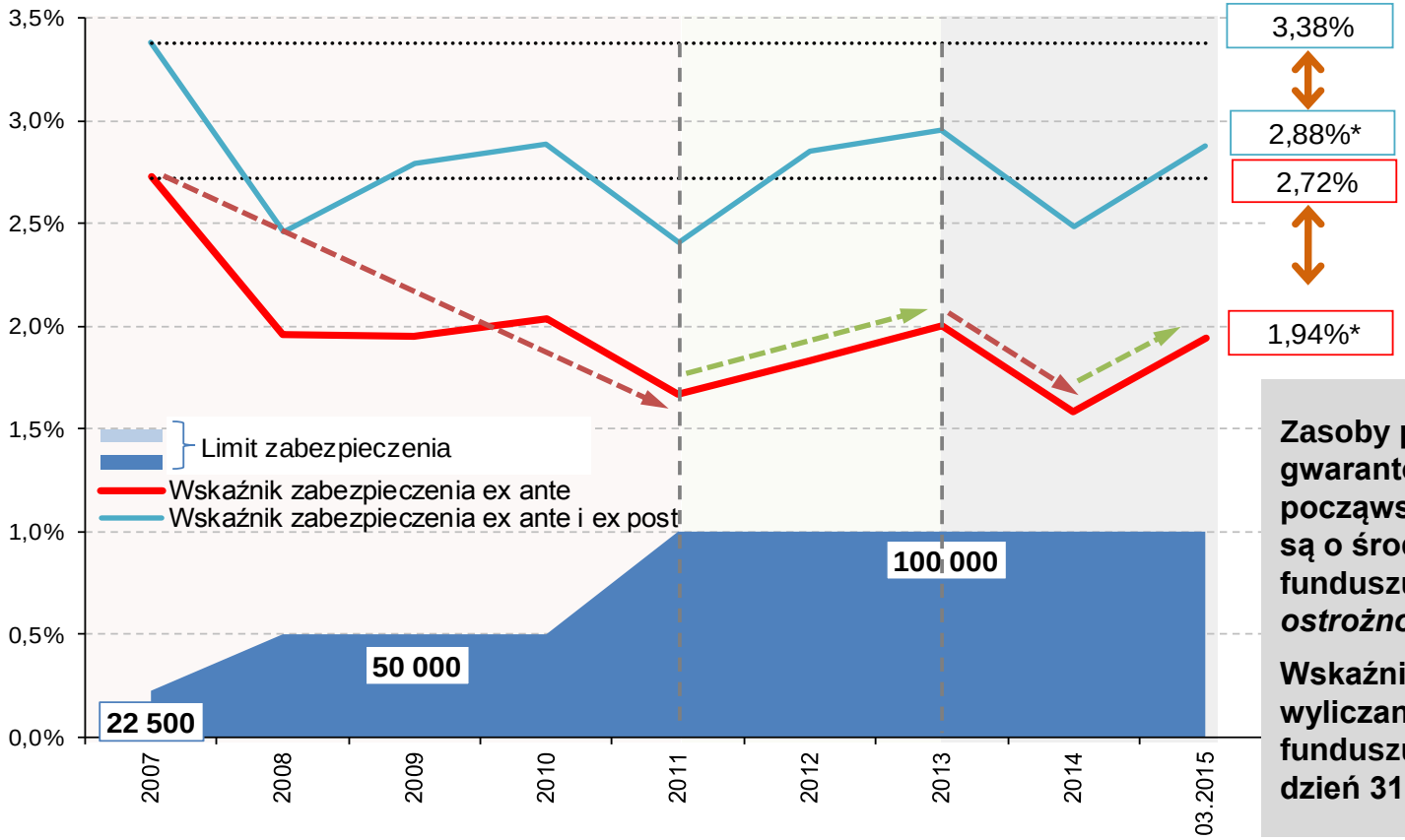

Zasoby przeznaczone na gwarantowanie depozytów począwszy od 2013 r. uzupełniane są o środki gromadzone na funduszu stabilizacyjnym (*opłata ostrożnościowa*).

Wskaźnik zabezpieczenia wyliczany dla środków na funduszu stabilizacyjnym na dzień 31.03.2015 r. wyniósł 0,15%.

*Po uwzględnieniu zysku za 2014 r. wskaźnik zabezpieczenia na marzec 2015 r. wzrasta odpowiednio do: 2,02% i 2,96%

Gromadzenie zasobów BFG

Wysokość opłat w relacji do środków gwarantowanych

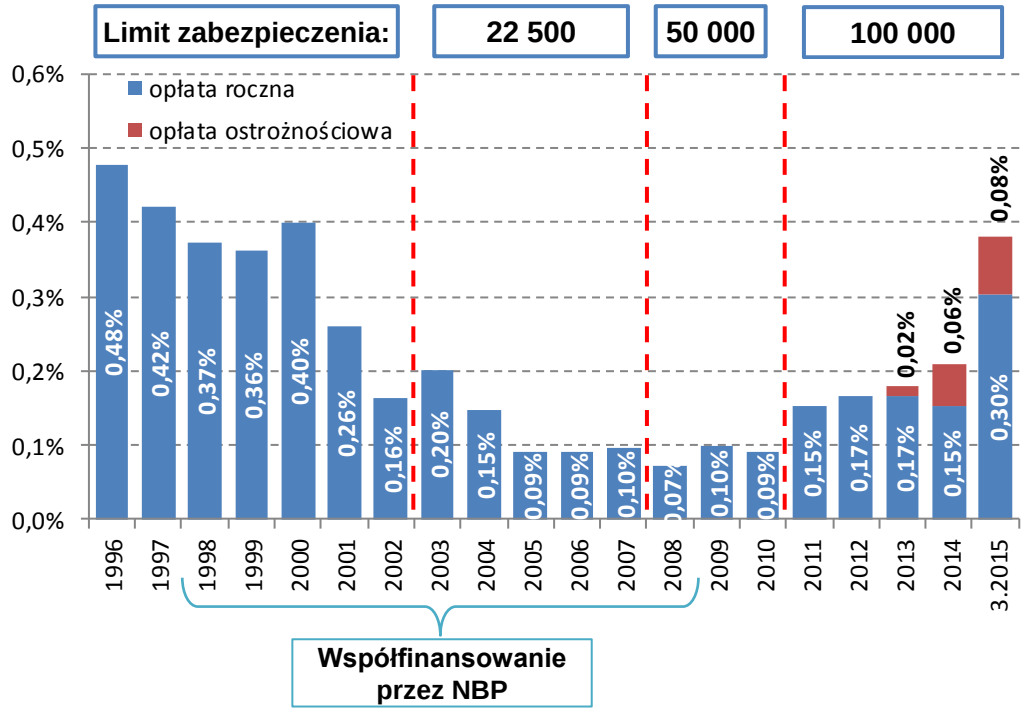

Stawka opłaty rocznej i ostrożnościowej

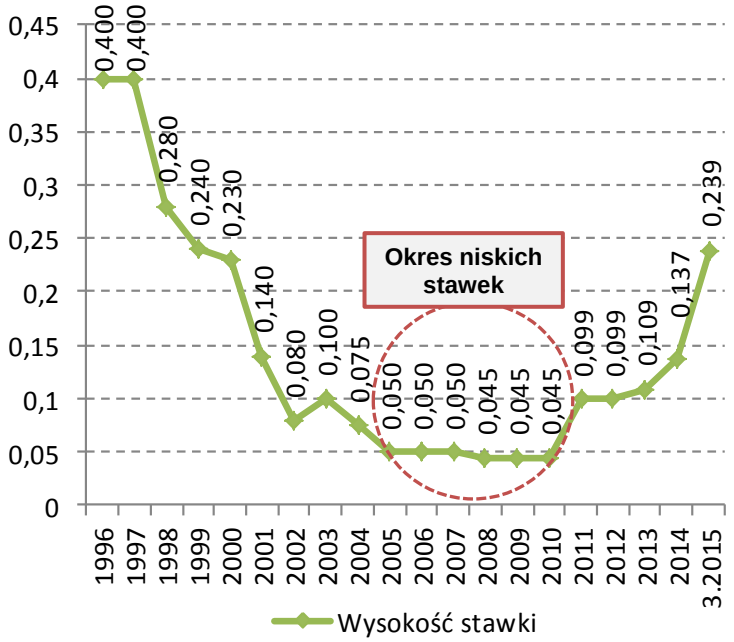

Biorąc pod uwagę wzrost limitów gwarancyjnych z 22,5 tys. EUR do 100 tys. EUR, opłaty pobierane przez Fundusz w latach 2005-2010 były zbyt niskie.

Metoda statystyczna (1)

Wykorzystanie metody Monte Carlo do oszacowania zapotrzebowania na fundusze własne na podstawie danych z lat 2009-2014.

- Przeprowadzana jest duża ilość prób (1 mln), która na podstawie wysokości środków gwarantowanych w bankach pozwala ocenić zapotrzebowanie na fundusze własne BFG.

- Do określenia prawdopodobieństw zdarzeń gwarancyjnych w bankach wykorzystywane są ratingi Systemu Wczesnego Ostrzegania.

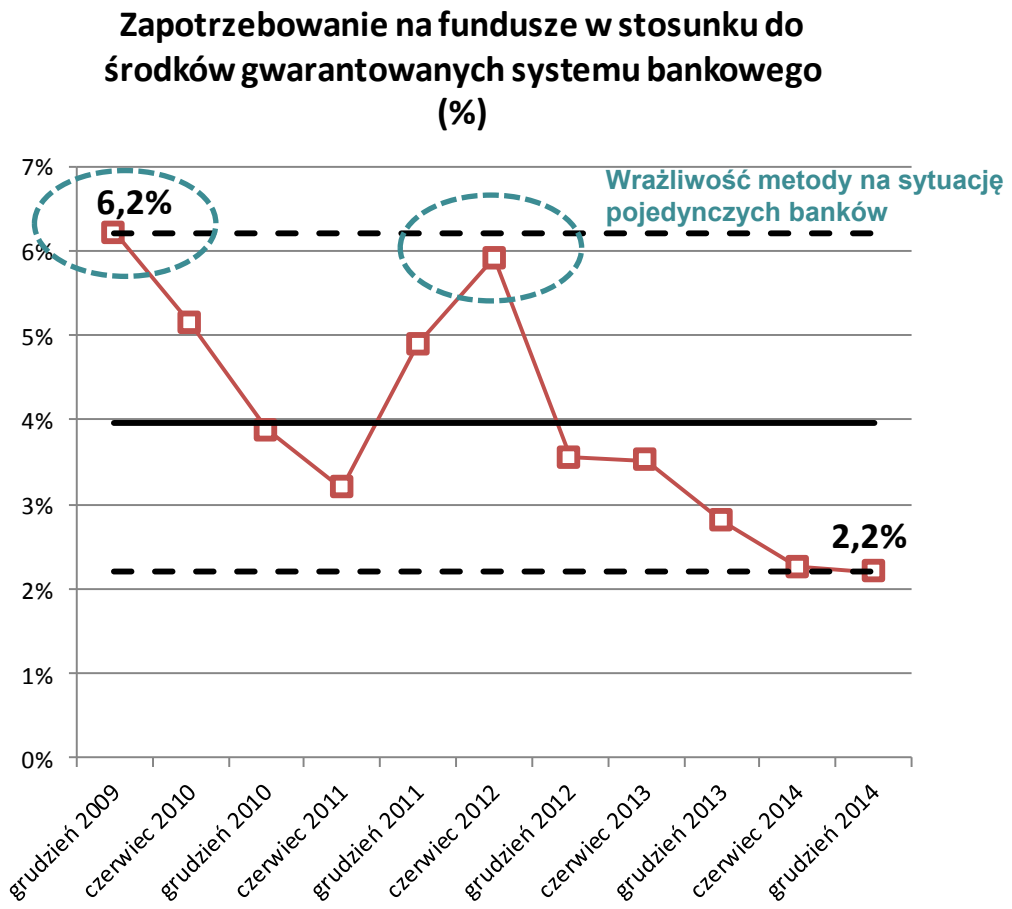

Metoda statystyczna (2)

WADY

- **Wrażliwość na zmiany koniunktury przy założeniu, że sektor bankowy nie był bezpośrednio dotknięty kryzysem finansowym**
- **Wrażliwość na sytuację pojedynczych banków, szczególnie o wysokiej kwocie środków gwarantowanych**

ZALETY

- **Umożliwia oszacowanie zapotrzebowania na fundusze z uwzględnieniem jednoczesnego współwystępowania wielu „zdarzeń gwarancyjnych”**

Długoterminowy wskaźnik zabezpieczenia nie może być niższy od średniej wieloletniej.

Transpozycja dyrektyw DGS i BRR

Stosowane dotychczas podejście w BFG bazujące na wyznaczaniu długoterminowego celu (*long term target level*) jest zbliżone do unijnych rozwiązań w dyrektywach DGS i BRR.

W polskich uwarunkowaniach racjonalne wydaje się ustalenie docelowego poziomu zasobów:

- ✓ na cele gwarantowania depozytów w wysokości **2,8%** środków gwarantowanych z uwzględnieniem „zobowiązań do zapłaty" (*payment commitments*), które będą mogły stanowić 30% dostępnych środków systemu gwarantowania,
- ✓ przeznaczonych na prowadzenie działań resolution w wysokości **1,4%** środków gwarantowanych z uwzględnieniem „zobowiązań do zapłaty" (*payment commitments*), które będą mogły stanowić 30% wnoszonych składek.

„Zobowiązania do zapłaty" w założeniu mają stanowić odpowiednik fosg.

UWAGA!	**Zasobów funduszu przymusowej restrukturyzacji nie można wykorzystać na gwarantowanie depozytów.**

Propozycja zmian – poziom docelowy

BANKI i SKOKi

FUNDUSZ	Minimalny wskaźnik zabezpieczenia wg Dyrektyw UE	Docelowy wskaźnik zabezpieczenia	
		dla funduszy zgromadzonych w BFG	z uwzględnieniem zobowiązań do zapłaty
Wypłaty środków gwarantowanych	0,8%	2,0%	2,8%
Przymusowej restrukturyzacji	1,0%	1,0%	1,4%
Suma dostępnych zasobów	1,8%	3,0%	4,2%

W procesie dochodzenia do poziomu *target level* koniecznym jest uwzględnienie antycykliczności oraz interwencji BFG.

www.bfg.pl